

Aan de fractie van het CDA Hardenberg
t.a.v. fractievoorzitter M. Breukelman
in afschrift aan de gemeenteraad van Hardenberg

Kampen, 20 april 2022

Geachte heer Breukelman, beste Martijn,

Terugblik

Op 5 april jl. heb ik u mijn eerste advies doen toekomen in het kader van mijn opdracht als verkenner/informateur bij de coalitievorming in de gemeente Hardenberg. Centraal in dat advies stond mijn voorstel om het CDA te laten verkennen of er in programmatische zin voldoende gemeenschappelijke basis bestaat om tot een coalitie te kunnen komen met OpKoers.nu, de ChristenUnie en de VVD.

Proces

Deze verkenning heb ik als verkenner/informateur mogen begeleiden in de vorm van gesprekken van het CDA met afzonderlijk OpKoers.nu, de ChristenUnie en de VVD. Er hebben twee gespreksrondes plaatsgevonden op vrijdag 8 april en dinsdag 12 april jl. Tijdens deze gesprekken is teruggeblikt op het tot op heden gevoerde verkenningsproces en zijn alle inhoudelijke thema's aan de orde gekomen, die ik in mijn eerste advies van 5 april jl. heb benoemd. In de gesprekken is daarnaast stilgestaan bij het vraagstuk van bestuurlijke kwaliteit, stabiliteit en continuïteit. Ook is de aard van een op te stellen coalitieakkoord besproken en de mogelijkheid om daarnaast te komen tot een raadsagenda.

Bevindingen

Algemeen

Alle gesprekken waren constructief van aard en zijn in een goede sfeer verlopen. Bij alle partijen heb ik de uitdrukkelijke wil ervaren om nader tot elkaar te komen, uiteraard met respect voor ieders standpunt. In de gesprekken is door partijen bevestigd dat over een weer geen blokkades bestaan ten aanzien van partijen, (onderdelen van) programma's en personen.

Programmatisch

De gevoerde inhoudelijke gesprekken tonen aan dat er aanzienlijke programmatische overeenkomsten bestaan tussen de vier partijen. Weliswaar zijn op enkele thema's accentverschillen waar te nemen, maar deze lijken geen van allen onoverbrugbaar. Met het oog op de nog te voeren coalitieonderhandelingen, acht ik het overigens niet opportuun om nu reeds inhoudelijk in te gaan op de verschillende beleidsmatige thema's. Op basis van de gevoerde gesprekken kom ik tot de conclusie dat er in programmatische zin voldoende gemeenschappelijke basis bestaat om het CDA tot een coalitie te kunnen laten komen met OpKoers.nu, de ChristenUnie en de VVD.

Op te stellen akkoord

In de gevoerde gesprekken is een brede voorkeur uitgesproken voor een coalitieakkoord op hoofdlijnen. Een dergelijk akkoord biedt ruimte voor constructieve inbreng en debat in de raad, zeker voor oppositiepartijen, maar ook voor coalitiepartijen. Wel hebben partijen een voorkeur

uitgesproken voor het opnemen van een wat meer uitgewerkte investeringsparagraaf in het coalitieakkoord. Ook is met partijen gesproken over de mogelijkheden om naast een coalitieakkoord toe te werken naar een raadsagenda. Nu ik constateer dat de beelden daarover verschillen, kan ik mij voorstellen dat het initiatief om al dan niet tot een raadsagenda te komen, primair bij de gemeenteraad zelf ligt.

Samenstelling coalitie

Met partijen is ook besproken welke coalitie de voorkeur heeft. Daarbij heeft een aantal partijen de voorkeur uitgesproken voor een coalitie bestaande uit vier partijen, waarbij iedere partij met een wethouder is vertegenwoordigd in het college. Een coalitie met vier partijen sluit het meest aan bij de eerder uitgesproken behoefte aan een breed gedragen coalitie. Gelet op de thans bestaande zetelverdeling in de gemeenteraad van Hardenberg, kan een coalitie die bestaat uit CDA, OpKoers.nu, ChristenUnie en VVD terugvallen op een raadsmeerderheid van 28 van de 33 zetels. Daarmee is tevens sprake van een ruim kiezersmandaat.

Bestuurlijke kwaliteit, stabiliteit en continuïteit

In de gevoerde gesprekken is nadrukkelijk stilgestaan bij de breed uitgesproken behoefte aan bestuurlijke kwaliteit, stabiliteit en continuïteit. Partijen hebben allen geconstateerd dat het van belang is om daar de aanstaande bestuursperiode expliciet op in te zetten. Om die reden hebben partijen over en weer kennis genomen van elkaars kandidaat-wethouders. De kandidaat-wethouders hebben daarnaast ook met elkaar kennis gemaakt en het vertrouwen uitgesproken om als team te kunnen gaan functioneren. Ten aanzien van de gewenste bestuurlijke stabiliteit en continuïteit is daarmee bij partijen het vertrouwen ontstaan dat de kandidaat-wethouders samen met de burgemeester een stabiel college kunnen gaan vormen.

Wanneer de bestuurlijke ervaring van de kandidaat-wethouders wordt gezien, is deze weliswaar in belangrijke mate aanwezig, maar constateer ik tegelijkertijd dat op dit moment nog niet iedere kandidaat beschikt over ervaring als wethouder. Met de kandidaat-wethouders is daarover nadrukkelijk gesproken, onder andere door de beleids-thematische affiniteit en voorkeur van een ieder afzonderlijk te verkennen. Gelet op de uitgesproken affiniteit van een ieder en het gegeven dat deze in belangrijke mate complementair aan elkaar is, is mijn verwachting dat het ontbreken van ervaring als wethouder niet in de weg hoeft te staan aan deelname aan een nieuw te vormen college. Weliswaar onder het voorbehoud dat bij de toedeling van beleidsthema's richting de portefeuilles rekening wordt gehouden met kennis, ervaring en affiniteit.

Wellicht ten overvloede bericht ik u nog dat ik mij in deze fase van het proces niet vrij voel om namen van kandidaat-wethouders in dit advies op te nemen, aangezien nog niet alle partijen hun kandidaat-wethouder bekend hebben gemaakt. Het bepalen van het moment daarvoor is aan partijen zelf. In de volgende fase (de formatie) zal dit wel aan de orde komen en nader ingevuld worden.

Advies

Op basis van de gevoerde gesprekken en met inachtneming van hetgeen ik in mijn eerste advies van 5 april jl. uiteen heb gezet, kom ik tot het volgende advies:

1. Deze verkenningsfase af te sluiten en verdere onderhandelingen te laten plaatsvinden tussen het CDA, OpKoers.nu, de ChristenUnie en de VVD om te komen tot een gezamenlijk coalitieakkoord op hoofdlijnen, met daarin opgenomen een meer uitgewerkte investeringsparagraaf;
2. De afzonderlijke onderhandelingsdelegaties van partijen bij voorkeur te laten bestaan uit de (beoogd) fractievoorzitter en de kandidaat-wethouder;
3. Wanneer tot een inhoudelijk coalitieakkoord wordt gekomen, die fase af te sluiten met een voorstel tot verdeling van de portefeuilles over de verschillende kandidaat-wethouders en de burgemeester, met inachtneming van hetgeen hiervoor over bestuurlijke ervaring is gesteld;
4. Deze coalitieonderhandelingen voor te laten zitten door de (in)formateur en de onderhandelingen in beslotenheid te laten plaatsvinden, gelet op het vertrouwelijke karakter van een dergelijk proces;
5. Het initiatief om al dan niet tot een raadsagenda te komen, primair aan de gemeenteraad te laten.

Desgewenst ben ik bereid om u een nadere toelichting te geven op mijn advies. Met het oog op de gewenste voortgang van het proces van coalitievorming wil ik u, en via u tevens de vertegenwoordigers van OpKoers.nu, de ChristenUnie en de VVD, vragen om mij uiterlijk donderdag 21 april 2022 om 23.00 uur te laten weten in hoeverre partijen zich kunnen vinden in mijn advies. Een volgende bijeenkomst voor de coalitieonderhandelingen staat namelijk op vrijdag 22 april 2022 gepland.

Ik vertrouw erop u hiermee vooralsnog voldoende te hebben geïnformeerd en zie uw reactie met belangstelling tegemoet.

Hartelijke groet,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized initial 'T' followed by a series of connected loops and a long horizontal stroke extending to the right.

Theo Rietkerk (verkenner/informateur)